Suuri valiokunta

Perjantai 2.10.2015 klo 13.30—15.45

Läsnä
puheenjohtaja Anne-Mari Virolainen kok
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk
jäsen Paavo Arhinmäki vas
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Simon Elo ps
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Jukka Gustafsson sd (1—34, 35 osittain)
jäsen Timo Harakka sd (1—26, 27 osittain, 28, 29 osittain, 30 ja 31, 32 osittain, 33—37)
jäsen Emma Kari vihr (15 osittain, 16—37)
jäsen Johanna Karimäki vihr
jäsen Elsi Katainen kesk
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Elina Lepomäki kok (1—34, 35 osittain)
jäsen Jari Leppä kesk (22 osittain, 23— 34, 35 osittain)
jäsen Sanna Marin sd
jäsen Kai Mykkänen kok
jäsen Mika Niikko ps (1— 34, 35 osittain)
jäsen Jaana Pelkonen kok (7 osittain, 8—37)
jäsen Mikko Savola kesk (1—34, 35 osittain)
jäsen Ville Tavio ps
jäsen Sampo Terho ps
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (1—31, 32 osittain, 33—37)
varajäsen Pekka Haavisto vihr
varajäsen Ari Jalonen ps (1—25, 26 osittain)
varajäsen Jukka Kopra kok
varajäsen Pirkko Mattila ps (26 osittain 27— 37)
varajäsen Riitta Myller sd (15 osittain, 16—24, 25 ja 26 osittain)
varajäsen Outi Mäkelä kok (1—26, 27 osittain)
varajäsen Ilmari Nurminen sd (1—26, 27 osittain)
varajäsen Arto Pirttilahti kesk (1—25, 26 osittain)
varajäsen Juha Pylväs kesk (1—31, 32 osittain)
varajäsen Sari Raassina kok (1—34, 35 osittain)
varajäsen Annika Saarikko kesk (1—25, 26 osittain)
Mats Löfström r

Sihteerit

valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto, joka laati pöytäkirjan

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 29 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle Eurojustin ja Montenegron välisestä yhteistyösopimuksesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 12/2015 vp (asiakirja A 3)

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

4. Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (energiatehokkuusmerkintäasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 13/2015 vp (asiakirja A 4)

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty talousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kriisitilanteen siirtomekanismin perustamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 14/2015 vp (asiakirja A 5)

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Keskeytettiin asian käsittely ja päätettiin jatkaa sitä päiväjärjestyksen 35 kohdassa.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 15/2015 vp (asiakirja A 6)

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Keskeytettiin asian käsittely ja päätettiin jatkaa sitä päiväjärjestyksen 35 kohdassa.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta neuvoston päätökseksi väliaikaisten toimenpiteiden perustamisesta kansainvälisen suojelun alalla Italian ja Kreikan tukemiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 16/2015 vp (asiakirja A 7)

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 52/2015 vp: Suuri valiokunta toteaa, että eduskunnan kannanmuodostus ei ole enää asiassa U 16/2015 vp tarpeen, koska asiaa koskevat neuvottelut on jo saatettu EU-tasolla päätökseen 22.9.2015. Perustuslain 96 ja 97 §:n mukaisesti valiokunnan saman sisältöisessä asiassa E 46/2015 vp (komission ehdotus sisäisen siirtojen toteuttamiseksi) hyväksymä eduskunnan kanta (SuVEK 45/2015 vp) on toiminut ohjeellisena lähtökohtana valtioneuvoston toiminnalle.

Valiokunta päätti lähettää hallintovaliokuntaan tiedoksi eduskunnan kannan: SuVEK 52/2015 vp Suuri valiokunta toteaa, että eduskunnan kannanmuodostus ei ole enää asiassa U 16/2015 vp tarpeen, koska asiaa koskevat neuvottelut on jo saatettu EU-tasolla päätökseen 22.9.2015. Perustuslain 96 ja 97 §:n mukaisesti valiokunnan saman sisältöisessä asiassa E 46/2015 vp (komission ehdotus sisäisen siirtojen toteuttamiseksi) hyväksymä eduskunnan kanta (SuVEK 45/2015 vp) on toiminut ohjeellisena lähtökohtana valtioneuvoston toiminnalle..

8. Valtioneuvoston selvitys: Komission päätösesitys Maailman kauppajärjestön TRIPS-neuvostossa ja yleisneuvostossa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta, joka koskee vähiten kehittyneiden WTO:n jäsenmaiden pyyntöä saada pidennys teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehdyn sopimuksen (TRIPS) 66 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun ajanjaksoon farmaseuttisia tuotteita koskevien tiettyjen velvoitteiden osalta sekä poikkeuslupa kyseisen sopimuksen 70 artiklan 8 ja 9 kohdassa tarkoitetuista velvollisuuksista

Valtioneuvoston E-selvitys E 49/2015 vp (asiakirja A 8)

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten ulkoasiainvaliokuntaan.

9. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston suositukseksi pitkäaikaistyöttömien työllistämisestä

Valtioneuvoston E-selvitys E 50/2015 vp (asiakirja A 9)

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

10. Valtioneuvoston selvitys: EU:n vuotta 2015 koskeva lisätalousarvioesitys nro 7

Valtioneuvoston E-selvitys E 51/2015 vp

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi valtiovarainvaliokuntaan.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 53/2015 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

11. Valtioneuvoston selvitys: EU/OSA, Neuvottelumandaatin antaminen komissiolle neuvotella Tanskan, Islannin, Norjan, Sveitsin ja Liechtensteinin kanssa Eurodac-asetuksen (EU) N:o 603/2013 lainvalvontasäännösten soveltamisesta

Valtioneuvoston E-selvitys E 48/2015 vp

Todetaan, että asiassa perjantaina 25.9.2015 saapuneeksi ilmoitetut asiakirjat korvataan nyt jaetuilla asiakirjoilla.

12. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta asetukseksi yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (Yleinen tietosuoja-asetus) sekä direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumiseksi, tutkimiseksi, selvittämiseksi tai niistä syyttämiseksi tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanemiseksi ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (Tietosuojadirektiivi)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 21/2012 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 22/2014 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 2/2015 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 10/2015 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 6/2013 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 30/2014 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 36/2014 vp
U-jatkokirjelmä UJ 10/2015 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 11/2012 vp
U-jatkokirjelmä UJ 3/2015 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 12/2012 vp
Liiteasiakirja Komission ehdotus direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumiseksi, tutkimiseksi, selvittämiseksi tai niistä syyttämiseksi tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanemiseksi ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (Tietosuojadirektiivi) U 21/2012 vp, UJ 10/2015 vp perusmuistio

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 10/2015 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 54/2015 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

13. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Suomen liittymisestä yhteiseen kieliaineistojen ja –teknologian eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (CLARIN ERIC – konsortioon liittyminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 5/2015 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 2/2015 vp

Sivistysvaliokunnan lausunto SiVL 2/2015 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 55/2015 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

14. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kalatalousalan tietojen keruuta, hallintaa ja käyttöä koskevista unionin puitteista sekä yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien tieteellisten lausuntojen tukemisesta (uudelleen laadittu toisinto) (kalatalousalan tietojenkeruuasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 9/2015 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 5/2015 vp

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto MmVL 5/2015 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 56/2015 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

15. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: EU:n toimintasuunnitelma ihmissalakuljetuksen torjumiseksi (2015 - 2020)

Valtioneuvoston E-selvitys E 26/2015 vp

Merkittiin saapuneeksi työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

16. Valtioneuvoston selvitys: Komission julkinen kuuleminen digitaalisen sisällön ja tavaroiden sähköisen kaupan sopimussäännöistä

Valtioneuvoston E-selvitys E 35/2015 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi talousvaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokunnan kannanoton tiedoksi valtioneuvostolle.

17. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan unionin neljänneksi rautatiepaketiksi (ns. tekninen osa)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 7/2013 vp
U-jatkokirjelmä UJ 11/2015 vp (asiakirja A 17)
Valiokunnan lausunto LiVL 9/2013 vp

Liiteasiakirja Neljäs rautatiepaketti (tekninen osa) a) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin rautatievirastosta ja asetuksen (EY) N:o 881/2004 kumoamisesta b) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta Euroopan unionissa c) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rautateiden turvallisuudesta U 7/2013 vp jatkokirjelmä UJ 11/2015 vp perusmuistio

Jatkokirjelmä UJ 11/2015 vp (U 7/2013 vp) on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti tiedoksi liikenne- ja viestintävaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 11/2015 vp (U 7/2013 vp).

18. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista neuvoston päätöksiksi ehdolliseen pääsyyn perustuvien ja ehdollisen pääsyn sisältävien palvelujen oikeussuojasta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 50/2011 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 15/2011 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 15/2011 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

19. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR) ja asetusten (EU) N:o 1291/2013 ja (EU) N:o 1316/2013 muuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 46/2014 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 56/2014 vp
U-jatkokirjelmä UJ 4/2015 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 11/2014 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

20. Valtioneuvoston selvitys Kioton pöytäkirjan toista velvoitekautta koskevasta metsäkompensaatiosta

Valtioneuvoston E-selvitys E 162/2013 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 5/2014 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

21. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston asetukseksi tiettyihin maatalous- ja teollisuustuoteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 muuttamisesta

Valtioneuvoston E-selvitys E 11/2015 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

22. Valtioneuvoston selvitys: OSA; komission ehdotukset EU:n sisäisten siirtojen ja uudelleensijoittamisen toteuttamiseksi

Valtioneuvoston E-selvitys E 18/2015 vp
E-jatkokirjelmä EJ 12/2015 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 5/2015 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

23. Euroopan unionin neuvoston kokous 11.-12.9.2015 (ECOFIN (epävirall.))

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 55/2015 vp
EUN-raportti Epävirallinen Ecofin-neuvosto 11.-12.9.2015, Euroryhmä 12.9.2015 Luxemburg Valtiovarainministeriön raportti 14.9.2015 (asiakirja A 23)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajanaan:
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
kv-sihteeristön päällikkö, finanssineuvos Martti Salmi
finanssineuvos Marketta Henriksson
erityisavustaja Pasi Rajala
valtiovarainministeriö
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa, Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

24. Euroryhmä 12.9.2015

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 56/2015 vp

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajanaan:
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo

kv-sihteeristön päällikkö, finanssineuvos Martti Salmi
finanssineuvos Marketta Henriksson
erityisavustaja Pasi Rajala
valtiovarainministeriö
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa, Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

25. Euroryhmä 5.10.2015

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 68/2015 vp

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajanaan:
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
kv-sihteeristön päällikkö, finanssineuvos Martti Salmi
finanssineuvos Marketta Henriksson
erityisavustaja Pasi Rajala
valtiovarainministeriö
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa, Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve

Ministeri Stubb esitteli neuvoston kokouksen asiat. Seuraavista asialistan kohdista käytiin keskustelua.

- Temaattinen keskustelu kasvusta ja työllisyydestä: palvelualan uudistusten seuranta

Puheenvuoron käyttivät ed. Anttila ja Essayah. Ministeri Stubb ja alivaltiosihteeri Saarenheimo vastasi puheenvuoroihin.

- Politiikka alhaisempien korkojen ympäristössä – jatkokeskustelu

(-Saarikko, Pirttilahti, Jalonen/+Mattila).

Puheenvuoron käytti ed. Tuppurainen. Ministeri Stubb vastasi puheenvuoroon.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

26. Euroopan unionin neuvoston kokous 6.10.2015 (ECOFIN)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 69/2015 vp Valtiovarainministeriön muistio 30.9.2015 (asiakirja A 26)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajanaan:
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
kv-sihteeristön päällikkö, finanssineuvos Martti Salmi
finanssineuvos Marketta Henriksson
erityisavustaja Pasi Rajala
valtiovarainministeriö
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa, Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve

Ministeri Stubb esitteli asialistan. Seuraavista asialistan kohdista käytiin keskustelua.

3.Automaattinen tietojenvaihto verotuksen alalla (U 2/2015 vp)

Puheenvuoron käyttivät ed. Wallinheimo, Arhinmäki, Tuppurainen ja Harakka. Ministeri Stubb vastasi puheenvuoroihin.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 57/2015 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

6.Pankkiunionin toimeenpano

Puheenvuoron käytti ed. Elo. Ministeri Stubb ja alivaltiosihteeri Saarenheimo vastasivat puheenvuoroon.

7.Pääomamarkkinaunioni

Ed. Harakka käytti puheenvuoron. Ministeri Stubb vastasi puheenvuoroon.

9.Vakaus- ja kasvusopimus; joustavuus

Puheenvuoron käytti ed. Harakka. Ministeri Stubb vastasi puheenvuoroon.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

27. Euroopan unionin neuvoston kokous 11.6.2015 (Liikenne-, televiestintä- ja energianeuvosto /liikenne- ja televiestintä)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 16/2015 vp

EUN-raportti EU;liikenneneuvosto 11.06.2015 Suomen Pysyvän Edustuston raportti 26.6.2015 (asiakirja A 27)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Anne Berner

avustajanaan:
hallitussihteeri Veera Kojo
liikenne- ja viestintäministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

28. Epävirallinen liikenneministerikokous 7.10.2015

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 70/2015 vp Liikenne- ja viestintäministeriön muistio 24.9.2015 (asiakirja A 28)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Anne Berner

avustajanaan:
hallitussihteeri Veera Kojo
liikenne- ja viestintäministeriö

Julkilausuma pyöräilystä ilmastoystävällisenä liikennemuotona

Merkittiin, että asiasta ei käyty keskustelua.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

29. Euroopan unionin neuvoston kokous 8.10.2015 (Liikenne-, televiestintä- ja energianeuvosto /liikenneasiat)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 71/2015 vp Liikenne- ja viestintäministeriön muistio 24.9.2015 (asiakirja A 29)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Anne Berner

avustajanaan:
hallitussihteeri Veera Kojo
liikenne- ja viestintäministeriö

Ministeri Berner esitteli asialistan. Seuraavista asialistan kohdista käytiin keskustelua.

4.Neljäs rautatiepaketti (markkinoita koskeva osio) (U 8/2013 vp)

a)Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta 21 päivänä marraskuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/34/EU muuttamisesta rautateiden kotimaan henkilöliikennemarkkinoiden avaamisen ja rautatieinfrastruktuurin hallinnoinnin osalta

b)Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 1370/2007 muuttamisesta rautateiden kotimaan henkilöliikenteen markkinoiden avaamisen osalta

Puheenvuoron käyttivät ed. Arhinmäki, Tuppurainen, Kulmuni, Essayah, Karimäki, Mykkänen, Myller, Savola ja Gustafsson. Ministeri Berner vastasi puheenvuoroihin.

Keskustelun aikana puheenjohtaja Virolainen teki pohjaesityksen eduskunnan kannaksi: "Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan".

Ed. Arhinmäki teki, ed. Tuppuraisen kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen pohjaesitykseen: "Suomi pitää erittäin tärkeänä, että kansallinen harkintavalta suorahankintasopimuksille säilytetään, jotta liikennöinti voidaan turvata koko maassa. Siirtymäaikojen on oltava riittävän pitkät, jotta rautatieverkko ja kokonaisjärjestelmä pystytään saattamaan aidon kilpailun edellyttämälle tasolle."

Ed. Arhinmäen ehdotus hylättiin äänin 18—7.

Ed. Tuppurainen teki ed. Gustafssonin kannattamana seuraavan lisäyksen pohjaesitykseen: "Suomen tulee toimia sen edistämiseksi, että kilpailuehtoisen rautateiden henkilöliikenteen säätelyssä huomioidaan vaara siitä, että markkinoille tulevat toimijat keskittyvät vain muutamille tuottoisimmille rataosuuksille ja valtiollinen toimija joutuu hoitamaan heikosti kannattavia osuuksia. Vastuullisessa liikenteessä on myös varmistettava työehtojen kunnioitus ja asiakasturvallisuus. Liikenne on järjestettävä järkevänä kokonaisuutena maantieteellinen kattavuus ja ympäristöseikat huomioiden. Tämä vaatii mahdollisimman laajan ja ketterän toimivallan kansalliselle viranomaiselle kilpailutustilanteessa."

Ed. Tuppurainen ehdotus hylättiin ääin 18—7.

(-Harakka, Mäkelä, Nurminen).

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 58/2015 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

5.Valkoinen kirja: Liikenne (E 24/2011 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Liikenneneuvosto 8.10.2015) asialistalla.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

30. Euroopan unionin neuvoston kokous 18.-19.6.2015 (Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttajaneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 19/2015 vp
EUN-raportti TSTK 180615 EUN 19.pdf Suomen Pysyvän Edustuston raportti 19.6.2015 (asiakirja A 30)

Raportointi

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ministeri Jari Lindström
- ministeri Hanna Mäntylä

avustajanaan:
hallitusneuvos Liisa Heinonen
työ- ja elinkeinoministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

31. Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttajaministerikokous /työllisyys- ja sosiaaliasiat 16.-17.7. (epäviral.)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 34/2015 vp
EUN-raportti EU; Epävirallinen työ-, sosiaali- ja tasa-arvoministereiden neuvosto Luxemburgissa Suomen Pysyvän Edustuston raportti 20.7.2015 (asiakirja A 31)

Raportointi

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ministeri Jari Lindström
- ministeri Hanna Mäntylä

avustajinaan:
hallitusneuvos Liisa Heinonen
työ- ja elinkeinoministeriö
kansainvälisten asiain johtaja Pasi Korhonen
sosiaali- ja terveysministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

32. Euroopan unionin neuvoston kokous 5.10.2015 (Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttajaneuvosto sekä euromaiden työ- ja sosiaaliministereiden epävirallinen kokous)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 67/2015 vp Työ- ja elinkeinoministeriön muistio 30.9.2015 (asiakirja A 32)

Valmistelu

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ministeri Jari Lindström
- ministeri Hanna Mäntylä

avustajinaan:
hallitusneuvos Liisa Heinonen
työ- ja elinkeinoministeriö
kansainvälisten asiain johtaja Pasi Korhonen
sosiaali- ja terveysministeriö

Ministerit Lindström ja Mäntylä esittelivät neuvoston kokouksen asialistan.

4. Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi julkisesti noteerattujen yhtiöiden toimivaan johtoon kuulumattomien johtokunnan jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä (ensimmäinen käsittely) (U 81/2012 vp)

Puheenvuoron käyttivät ed. Tuppurainen, Arhinmäki, Essayah ja Biaudet. Ministeri Lindström ja johtaja Korhonen vastasivat puheenvuoroihin.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 59/2015 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

(-Pylväs, Wallinheimo/+Harakka).

5.Työ- ja sosiaalipoliittinen ohjausjärjestelmä osallistavassa Euroopassa – tulevat vaiheet

Puheenvuoron käyttivät ed. Anttila, Essayah ja Tuppurainen. Ministeri Mäntylä vastasi puheenvuoroihin.

11. Muut asiat

(+Wallinheimo).

a)Euroalueen jäsenvaltioiden työ- ja sosiaaliministerien epävirallinen kokous

Puheenvuoron käyttivät ed. Myller ja Tuppurainen. Ministerit Lindström ja Mäntylä vastasivat puheenvuoroihin.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

33. Euroopan unionin neuvoston kokous 15.-16.6.2015 (Oikeus-ja sisäasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 18/2015 vp
EUN-raportti EU; OSA; Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 15.-16.6.2015 Luxemburgissa Suomen Pysyvän Edustuston raportti 17.6.2015

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Jari Lindström

avustajanaan:
neuvottelevavirkamies Eeva Aittoniemi
oikeusministeriö
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa, Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

34. Oikeus- ja sisäasiainministerikokous 9.-10.7.2015 (epävirall.)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 36/2015 vp
EUN-raportti Epävirallinen oikeus- ja sisäministerikokous 9.-10.7.2015 - oikeusasiat Oikeusministeriön raportti 13.7.2015 (asiakirja A 34)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Jari Lindström

avustajanaan:
neuvottelevavirkamies Eeva Aittoniemi
oikeusministeriö
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa, Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

35. Euroopan unionin neuvoston kokous 8.-9.10.2015 (Oikeus-ja sisäasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 72/2015 vp Oikeusministeriö muistio 28.9.2015 (asiakirja A 35)

Valmistelu

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ministeri Petteri Orpo
- ministeri Jari Lindström

avustajinaan:
ylijohtaja Laura Yli-Vakkuri
maahanmuuttojohtaja Tuomo Kurri
erityisasiantuntija Riiikka Rytkönen
sisäministeriö
neuvottelevavirkamies Eeva Aittoniemi
oikeusministeriö
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa, Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve

- Viisumipolitiikka: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin viisumisäännöstön laatimisesta (uudelleenlaadittu) ja ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kiertomatkaviisumin luomisesta ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä asetusten (EY) N:o 562/2006 ja (EY) N:o 767/2008 muuttamisesta (ensimmäinen käsittely) (E 73/2014 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 8.-9.10.2015) asialistalla.

- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisäisiä siirtoja koskevan kriisimekanismin perustamisesta ja kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013 muuttamisesta (U 14/2015 vp)

- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi turvallisia alkuperämaita koskevan EU:n yhteisen luettelon laatimisesta kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU soveltamista varten ja direktiivin 2013/32/EU muuttamisesta (U 15/2015 vp)

Jatkettiin päiväjärjestyksen 4 ja 5 kohdissa keskeytettyjä U-asioiden (U 14/2015 vp ja U 15/2015 vp) käsittelyä.

Puheenvuoron käyttivät ed. Biaudet, Arhinmäki, Tuppurainen, Karimäki, Essayah, Elo, Niikko, Mykkänen, Anttila ja Marin.

Ed. Virolainen teki seuraavan pohjaesityksen eduskunnan kannaksi: "Suuri valiokunta yhtyy U-kirjeessä U 15/2015 vp (ehdotus asetukseksi EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta) esitettyyn Suomen neuvottelutavoitetta koskevaan toimintalinjaan kysymyksissä, jotka ovat esillä 8.10.2015 pidettävässä OSA-neuvostossa (sisäasiat). Asian U 14/2015 vp (ehdotus asetukseksi kriisitilanteen siirtomekanismin perustamisesta) osalta suuri valiokunta viittaa saamaansa selvitykseen ja toteaa, että asiaa koskevat neuvottelut ovat vasta käynnistyneet EU-tasolla. Suuri valiokunta tulee ehdotusten käsittelyn edetessä ottamaan asiaan yksityiskohtaisesti kantaa erikoisvaliokuntien lausuntoihin nojautuen. Suuri valiokunta pitääkin tärkeänä, että valtioneuvosto antaa myös jatkossa suurelle valiokunnalle kaikki eduskunnan valtaoikeuksien kannalta oleelliset tiedot ehdotusten käsittelystä ja neuvottelujen etenemisestä perustuslain 96 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla. Suuri valiokunta korostaa myös tarvetta varmistaa Suomen tosiasiallisten vaikutusmahdollisuuksien säilyminen neuvottelujen kaikissa vaiheissa."

Ed. Karimäki teki ed. Biaudetin kannattamana seuraan esityksen eduskunnan kannaksi: "Asian U 14/2015 vp osalta suuri valiokunta katsoo, että Suomen on tuettava suuressa humanitäärisessä kriisissä, pakolaiskriisissä ratkaisuja, jotka nopeuttavat kansainvälisen suojelun tarpeessa olevien ihmisten pääsyä turvaan. Komission esitys turvapaikanhakijoiden kriisitilanteen siirtomekanismista perustuu solidaariseen ja reiluun taakanjakoon ja on nopeasti otettavissa käyttöön kriittisissä tilanteissa. Mekanismi voidaan ottaa käyttöön tilanteessa, jossa johonkin tiettyyn maahan tai maihin tulee yllättävä ja suuri pakolaistulva, josta maan on käytännössä vaikea suoriutua siten että turvapaikanhakijat saavat nopean avun inhimilliseen hätään. Suomen on neuvotteluissa tuettava komission esitystä. Lisäksi on tärkeää, että valtioneuvosto antaa myös jatkossa suurelle valiokunnalle kaikki eduskunnan valtaoikeuksien kannalta oleelliset tiedot ehdotusten käsittelystä ja neuvottelujen etenemisestä perustuslain 96 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla. Lisäksi suuri valiokunta toteaa asian U 15/2015 vp osalta, että Suomen on pyrittävä vaikuttamaan siihen, että EU maat eivät päätä luoda turvallisten alkuperämaiden listaa. Emme näe että sellainen lista tukee turvapaikkaprosessia millään tavoin, koska pakolaisstatuksen arviointi joka tapauksessa tapahtuu yksilöllisten olosuhteiden perusteella. Yhtäkään maata ei tule automaattisesti pitää turvallisena. Kansainvälinen oikeus lähtee siitä, että ihmisillä tulee olla oikeus hakea turvaa ja suojelua juuri heihin itseensä kohdistuvien syiden vuoksi, esimerkiksi henkilökohtaisen vainon vuoksi, vaikka lähtömaa olisi turvallinen suurimmalle osalle väestöä. Lista joka antaa joillekin maille yleisen statuksen turvallisena lähtömaana heikentää fundamentaalisella tavalla turvapaikan hakijan oikeudet oikeudenmukaiseen ja tehokkaaseen turvapaikkaprosessiin, koska listat monesti näyttävät johtavan suhteettoman raskaaseen todistustaakkaan turvapaikanhakijalle jotka ovat lähtöisin juuri näistä maista. Se voi äärimmillään johtaa siihen, että turvallisuuslausekkeen non-refoulement periaatteet vaarantuvat. Se voisi myös tarkoittaa turvapaikanhakijoiden syrjintää heidän kansalaisuutensa perusteella joka on vuoden 1951 Geneven pakolaissopimuksen artikla 3 vastainen. Lisäksi esitetty turvallisten maiden listaus muuttaa Suomen vallitsevaa käytäntöä Turkin osalta, mikä sisältää merkittäviä riskejä, koska Turkin ihmisoikeustilanne on vaihteleva eikä maa-

ta voi pitää turvallisena kaikille kansalaisilleen. Suomen tulee vastustaa komission esitystä turvallisten maiden listasta."

Äänestettiin pohjaa vastaan. Esitys hylättiin äänin 13—4, 5 tyhjää).

Ed. Essayah teki seuraavan esityksen eduskunnan kannaksi: "Suomen tulee vastustaa komission ehdotusta kriisitilanteen pysyvän siirtomekanismin perustamiseksi sekä siitä johtuvaa Dublin-asetuksen muutosta. Komissio voi sen perusteella päättää turvapaikanhakijoiden siirtämisestä EU-jäsenmaasta toiseen sekä siirrettävien ihmisten lukumäärästä delegoidulla säädöksellä. Tämä on merkittävä toimivallan siirto maahanmuuttopolitiikassa jäsenmailta komissiolle. Esitykseen sisältyy lisäksi mahdollisuus sisäisten siirtojen välttämiseen. Komission voi vapauttaa jäsenvaltion vastaanottovelvollisuudesta vuodeksi. Jäsenvaltion voidaan myös vapauttaa kokonaan sisäisistä siirroista, jos se suorittaa rahoitusapua 0,002 prosentin bruttokansantuotetta vastaavan summan, osittaisella vapautuksella rahasuoritus alenisi vastaavasti. Kyseinen esitys on erittäin merkillinen, koska jäsenmaa maksaisi tulevaisuudessa siitä, että noudattaa Dublin-säännöstön perusperiaatetta."

Esitys raukesi kannattamattomana.

Ed. Tupprainen teki ed. Marinin kannattamana seuraavan lisäysesityksen valiokunnan kantaan, joka koskee asiaa U 14/2015 vp: "Mikäli vapaaehtoisuus ei toimi, niin asiaa pitää olla valmius tarkastella uudestaan." Lisäksi ed. Tuppurainen ed. Marinin kannattamana esitti lisäystä valiokunnan kantaan asian U 15/2015 vo osalta "Komission ehdottamat kolmannet maat (Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo, Makedonia, Montenegro, Serbia ja Turkki) voidaan hyväksyä EU:n yhteiseen turvallisten alkuperämaiden luetteloon. Turvallisten alkuperämaiden luetteloa on tarkistettava ja päivitettävä luotettavasti, ja varsinkin Turkin ihmisoikeustilannetta on seurattava tarkoin. Vaikka kyseisten maiden kansalaisten kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset voidaan käsitellä nopeutetussa käsittelyssä, hakemukset on käsiteltävä yksilöllisesti ja tarkasti. Jokaisen turvapaikanhakijan suojelutarve pitää käydä huolellisesti läpi."

Ed. Tuppuraisen esitys hylättiin äänin 13—5, 4 tyhjää.

(-Gustafsson, Salvola, Raassina, Lepomäki).

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 60/2015 vp: Suuri valiokunta yhtyy U-kirjeessä U 15/2015 vp (ehdotus asetukseksi EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta) esitettyyn Suomen neuvottelutavoitetta koskevaan toimintalinjaan kysymyksissä, jotka ovat esillä 8.10.2015 pidettävässä OSA-neuvostossa. Asian U 14/2015 vp (ehdotus asetukseksi kriisitilanteen siirtomekanismin perustamisesta) osalta suuri valiokunta viittaa saamaansa selvitykseen ja toteaa, että asiaa koskevat neuvottelut ovat vasta käynnistyneet EU-tasolla. Suuri valiokunta tulee ehdotusten käsittelyn edetessä ottamaan asiaan yksityiskohtaisesti kantaa erikoisvaliokuntien lausuntoihin nojautuen. Suuri valiokunta pitääkin tärkeänä, että valtioneuvosto antaa myös jatkossa suurelle valiokunnalle kaikki eduskunnan valtaoikeuksien kannalta oleelliset tiedot ehdotusten käsittelystä ja neuvottelujen etenemisestä perustuslain 96 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla. Suuri va-

liokunta korostaa myös tarvetta varmistaa Suomen tosiasiallisten vaikutusmahdollisuuksien säilyminen neuvottelujen kaikissa vaiheissa.

Valiokunta päätti lähettää hallintovaliokuntaan tiedoksi eduskunnan kannan: SuVEK 60/2015 vp: Suuri valiokunta yhtyy U-kirjeessä U 15/2015 vp (ehdotus asetukseksi EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta) esitettyyn Suomen neuvottelutavoitetta koskevaan toimintalinjaan kysymyksissä, jotka ovat esillä 8.10.2015 pidettävässä OSA-neuvostossa. Asian U 14/2015 vp (ehdotus asetukseksi kriisitilanteen siirtomekanismin perustamisesta) osalta suuri valiokunta viittaa saamaansa selvitykseen ja toteaa, että asiaa koskevat neuvottelut ovat vasta käynnistyneet EU-tasolla. Suuri valiokunta tulee ehdotusten käsittelyn edetessä ottamaan asiaan yksityiskohtaisesti kantaa erikoisvaliokuntien lausuntoihin nojautuen. Suuri valiokunta pitääkin tärkeänä, että valtioneuvosto antaa myös jatkossa suurelle valiokunnalle kaikki eduskunnan valtaoikeuksien kannalta oleelliset tiedot ehdotusten käsittelystä ja neuvottelujen etenemisestä perustuslain 96 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla. Suuri valiokunta korostaa myös tarvetta varmistaa Suomen tosiasiallisten vaikutusmahdollisuuksien säilyminen neuvottelujen kaikissa vaiheissa.

- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ehkäisyä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyvää syytteeseenpanoa varten (U 66/2010 vp)

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

- Terrorismin torjunta

Puheenvuoron käytti ed. Elo.

- EU:n uudistettu sisäisen turvallisuuden strategia 2015–2020 (E 16/2015 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 8-9.10.2015) asialistalla.

- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumista, tutkimista, selvittämistä ja syytteeseenpanoa tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (ensimmäinen käsittely) (U 21/2012 vp)

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 61/2015 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

(-Niikko).

Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta (U 64/2013 vp)

Puheenvuoron käyttivät ed. Essayah ja Mattila.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 62/2015 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

- Euroopan unionin liittyminen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen (U 2/2011 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 8.-9.10.2015) asialistalla.

Puheenvuoron käytti ed. Anttila.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

36. Muut asiat

Tapaamiset ja matkat

- Valiokunnan iltakoulu ke 4.11. klo 17.30-19.30, Säätytalo.

- SuV:n, UaV:n ja TaV:n tapaaminen ke 14.10. klo 10.00 – 11.30 Dr. Christina Sevillan,

Deputy Assistant U.S. Trade Representative, kanssa, SuV:n kokoushuone

- su 29.11.- ti 1.12.15 COSAC-kokous, Luxemburg (SuV:n delegaation kokoonpano 6

edustajaa + virkamiehistö)

37. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 9.10.2015 klo 13.30

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Anna Sorto